

ORJUNA

NACIONALISTIČNI ORGAN.

NAROČNINA: za Jugoslavijo: za tri mesece 12— Din.; za celo leto 48— Din.; za inozemstvo je dodati poštnino. Oglasi po ceniku. — Posamezna številka stane 1 Din.

IZHAJA VSAKO NEDELJO!

REDAKCIJA IN ADMINISTRACIJA: Arena Narod. doma. Rokopisi se ne vračajo. — Anonimni dopisi se ne sprejemajo. POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI!

Jubilej sokolstva!

Slava ljubljanskemu sokolskemu društvu, ki praznuje danes 60letnico svojega obstoja.

V najtežjih prilikah se je nahajal naš narod, ko je pred šestdesetimi leti iz Češke vznikla sokolska misel in združila v Ljubljani prve člane »Južnega Sokola.« Kakor v Češki, je bil tudi na jugu Avstrije slovanski življenjski tačen in teptan.

Sokolstvo, ki je od vsega početka vzgajalo svoje članstvo v strogo nacionalnem duhu, je postavilo temelj jezui, ki je skozi šestdeset let nabiral globoke vode slovanskih solz — dokler niso konečno prodrle vse ovire in očiščile vseh nasprotnikov.

Na vseh svetovnih bojiščih so padali češki legijonarji — sokoli, maščevalci Bele gore.

V svobodni republiki je slavilo češko sokolstvo svoj šestdeseti jubilej.

Svobodna Jugoslavija slavi danes šestdesetletnico prvega jugoslovanskega sokolskega društva. Idealni ljudje, ki so pred šestdesetimi leti ustanovili temelj naši največji nacionalni organizaciji, se gotovo niso zavedali pomembnosti trenutka, ko so v Ljubljani ustanovili »Južnega Sokola.« Ljubezen do svojega jezika in do ožje domovine jih je vodila in to misel je od njih zasnovano društvo zvesto čuvalo in gojilo vseh teh truda in boja polnih šestdeset let.

V vednem spopolnjevanju svojega delovnega programa je ljubljanski sokol ustanovil ono silno vojsko južnih sokolov, ki so lani slavili svoj triumfalni zlet.

Vzgojil je nešteto voditeljev ne le sokolstvu, temveč narodu. Koval je srca omahujočih trpinov v ljubezni do zemlje, ki je bila prepojena s solzami narodnega mučeništva. Vstvarjal je junake, borce za ono silno vojsko, ki je strla konečno jeklen obroč germanskega tlaščanstva!

Svobodno pluje danes sokol nad jugoslovansko Ljubljano. Jubilej slavi, a ne slavi ga z zabavami, slavi ga z delom. Ker naloga sokolstva ni še dovršena!

Strt je največji sovražnik, a na njegovem mestu je vzraslo nebrot novih. Strupena kri, pocejajoča se iz odsekane glave hidre, otrovala je ljudi v lastni domovini. In tem ljudem velja boj sokolstva v bodoče.

Ob uri, ko se stresajo temelji mlade države, ozira se naše sokolstvo s ponosom na preteklo dobo. Njega jasno oko pa zre odločno v bodočnost, ker zaveda se dobro, da še ni izpolnjen Tyršev evangelij, ki vzgaja vsakega posameznika duševno in telesno za vrednega sina naroda.

Kot doslej, bo vodnica sokolstvu pri vsem delu nacionalna misel. In zato je organizacija jugoslovanskih nacionalistov med onimi, ki najpriskrbnejše častitajo najstarejšemu sokolskemu društvu v Jugoslaviji.

Naše darilo pa je prisega zvestobe, da se bomo ramo ob rami borili s sokolom za dobrobit naroda po večno lepem geslu:

»Ne časti, ne slave!«

Čiščenje v naši vojski.

Polagoma, leto za letom dobivamo svoj lastni oficirski naraščaj, vzgojen v novem duhu in pravcu, in neumestno se nam zdi, da se dela take afere vsled upokojenja par oficirjev, ki jim je službena doba potekla in ki se jim bo že bolje podal cilinder kakor britka sablja.

Vendar mislimo, da bi bilo umestnejše, upokojiti in odstraniti iz službe najprej tiste, ki so se natepli po vojni iz avstro-madžarske službe in menjali samo dlako, čud pa jim je ostala ista. Ti ljudje ne bodo nikoli s srcem pri delu in je naravnost v življenjskem interesu naše vojske, da se jih odstrani, kajti njih prejšnja nemščarska in madžaronska natura bo udarila prej ali slej na dan, kakor nas očijo zgledi v Albaniji in kar ne daj, da bi se ponovilo v resnem slučju na kakih pomembnejši fronti.

Mnenja smo, da v našo armado ne spadajo oficirji, ki imajo v sebi še količkaj tradicije bivše avstro-madžarske vojske, neslavnega spomina. Do malega vsi aktivni oficirji prejšnje c. in kr. vojske po svoji mentaliteti, svoji vzgoji in po svojem pojmovanju ne spadajo niti v našo vojsko, niti v naše orožništvo. So med njimi tudi značajni ljudje, ki imajo zasluge za našo stvar in ki se nam niso odtujili niti v času najhujšega pritiska, toda kakor jih častimo, morajo uvideti, da se morajo umakniti mlajšim generacijam oficirjev, ko pride doba njih upokojitve. Vojska je resna stvar in ne živi od prejšnjih zaslug, ampak od sedanjega dela.

Ob prevratu so se na prva mesta vojaške uprave v Sloveniji postavili možje, ki so bili vse prej, kakor usposobljeni za jugoslovanske oficir-

je. Njih preteklost je bila vse prej ko jugoslovanska. Vemo, da je v Ljubljani presojal dobrovoljce, ali so sposobni za sprejem v našo vojsko, neki človek, ki je iste dobrovoljce ob odhodu v jugoslovansko divizijo psoval z veleizdajalci in psi ter jim grozil z avstrijskimi vislicami, ko se povrnejo v zmagoviti Estraji.

Pozneje se je začelo trebljenje na ta način, da so novo sprejete oficirje premeščali v Macedonijo in na albansko mejo. Recept je bil dober: Redki so ostali ter šli na novo službeno mesto, velika večina pa je mislila, da je abonirana na garnizije v Ljubljani, Celju in Mariboru in je slekla vojaško suknjo, kajti ob bolgarski in albanski meji je bilo treba nesti včasih kožo na prodaj, česar pa aktivni gospodje častniki niso bili navajeni. Njih vojna služba v času pokojne monarhije je bila samo pri različnih štabih, kamor ni segel niti najdaljši top. V Avstriji bi bili šli v vsako madžarsko ali gališko židovsko mesto, v Jugoslaviji seveda niso hoteli iti v one kraje, ki so jih naučeni mrziti in zaničevati v dno svoje duše. To izkušnjo je malokdo preстал in častniški zbor se je priložno izčistil.

Vendar je ostal še marsikak črn madež na našem oficirskem zboru. Vemo, da je zloglasni Vasić še vedno podpukovnik naše vojske, oni Vasić, ki je njegova afera zasmrdela do neba in bi se bila morala razčistiti v interesu ugleda vojske. Vasić je znan tudi nam Slovincem kot komandant materialnega skladišča v Dravljah, kjer se je kradlo in kradlo toliko časa, da je bilo treba skladišče naposled zapaliti, da ne bi milijonske tat-

vine prišle na dan. Za poskušeno podkupovanje komarja za državne nabavke je prišel Vasić pred vojno sodišče v Beogradu, ki ga je spoznalo nekrivim. Javnosti ta lakonična objava ne zadostuje; če ni Vasić kriv, naj se dene pod obtožbo komisar, ki je ovdal Vasića, in obe prič, ki sta skriviti pod posteljo in v omari čuli sleparsko nagovarjanje Vasića. Na našem oficirskem zboru bo toliko časa črn madež, dokler se ne izтира iz njega porodičar in panamist Vasić! Ta tip naj se reducira, toda brez penzije in v ječo!

Ko omenjamo tiste, ki bi morali biti po pravici iztirani sramotno iz armade, moramo omeniti moža, ki se mu je z odpustom iz vojske zgodila nečuvna krivica, g. podpukovnika Stanka Turudijo. Če kdo, potem spada v prvi vrsti v našo vojsko Turudija.

Rojen vojak, z najsilnejšim prirodnim instinktom, ki zna v trenutku pregledati in izrabiti nastalo situacijo, hraber, neustrašen in smel, požrtvovalen, dober in pošten, z eno besedo: tip vojaka-junaka, ki živi in umira za vojaški poklic. Njegova junška dela na soški fronti so znana in sam naš kralj (tedaj še prestolonaslednik) ga omenja v svojem dnevnem povelju pred prebojem avstrijske fronte pri Suvoboru: »Kar se je posrečilo na Soči proti Italijanom Srbu Stanku Turudiji, naše gore listu, se mora posrečiti tudi nam.«

Tako je počastil naš kralj kot regent in najvišji poveljnik srbse ar-

made našega Turudijo. Ljudje, ki so služili pod Turudijo, ga obožujejo, ker ni nikoli nikogar izpostavil nevarnosti, ki bi je ne bil deležen v prvi vrsti tudi sam.

Po sijajnih činih na Soči, kjer je dokazal svoje vojaške in poveljniške zmožnosti, je prišel ranjen v ujetništvo, kjer je pristopil v dobrovoljsko četo, ne glede na to, da je bil avstrijski štabni častnik in nositelj enega najvišjih vojaških odlikovanj, ki mu je garantiralo še lepo karijero. Njemu je zahvaliti, da je moštvo v obilnem številu pristopilo k dobrovoljski akciji.

Ob prevratu najdemo Turudijo ob albanski meji, kjer se bojuje z Albanci in pri neki priliki potolče tudi par tisoč Italijanov, ki so se bili z Albanci proti nam. Na zahtevo Italije je bil vrli Turudija za plačilo odpuščjen iz armade brez penzije! Ali je mogoča večja neumnost in neznačajnost?! Kaznovati z odpustom najboljšega vojaka na zahtevo tiste- ga sosedu, ki bi nas najraje utopil v žlici vode!

Če bi bil kdo sposoben napraviti red v Macedoniji, bi bil Turudija ta mož, tam bi bil mož namestu, bil bi v svojem elementu in uverjeni smo, da bi zalegel! Redukcijska komisija naj poskrbi, da pride Stanko Turudija zopet v častniški zbor naše armade, ki se bo lahko dičil ž njim in ponašal!

Žalostna bo naša vojska, če bodo v njej Vasić in če v njej ne bo Turudij!

Reka.

Zadnja faza boja za naše morje, v katerega nas je zapletla Italija ropajoč nam našo zemljo, naše ljudi, naše morje, traja že pet let. Od ustanovitve naše države ni Italija opustila niti ene prilike, da nam škoduje, ne enega diplomatskega sredstva, da nam ugrabi našo zemljo, ni je pogodbe, ki je ne bi kršila: vsak dan čitimo njeno zahrbtnost, vsak dan izlivajo italijanski časopisi golide gnoj na nas in neodrešene brate, neprestano je na delu vsa njena informativna služba, da ograničuje, olepšava, prikriva ter potvarja svojo perfidnost, da nas prikaže Evropi kot vedno nezadovoljne, sitne nemirneže, ki jih more zadovoljevati samo kulturna Italija s svojo brezmejno velikodušnostjo in popustljivostjo.

Uspeh ni izostal: osamljenim v boju nam prihaja od vseh držav poziv, naj opustimo od svojih zahtev, naj čuvamo evropski mir, naj že vendar odnehamo. Tako sedimo na zatožni klopi radi kaljenja evropskega mira, ker ne odnehamo od svojih — pravic.

Jugoslavija zavlačuje pogajanja! Res je, da bi moralo biti delo parlamentarne komisije končano v enem mesecu. Komisija pa bi morala tudi poslovati v Opatiji in bi smela razpravljati samo o tem, kar spada v njeno kompetenco. To je: izpraznitve Sušaka, določitev meje med Jugoslavijo in svobodno državo Reko, obnovitev prometa z Reko, obnovitev tehničnega in administrativnega poslovanja v luki. Poleg tega naj bi komisija delala na to, da se upostavi na Reki vlada v smislu Rapalske pogodbe. To je njen delokrog. V resnici pa zaseda komisija v Rimu, najbrže zato, da ima naša delegacija boljše zvezo s svojo vlado; naši delegati so morali v Rimu cel mesec križem rok čakati na to, da se je italijanskim delegatom sploh poljubilo sklicati sejo. In naša delegacija sodeluje v komisiji, čeprav ji daje postopanje italijanske delegacije ves drug značaj in delokrog. Naša delegacija spregleda vse to in razpravlja o stvareh, ki so že davno

definitivno urejene po pogodbah, ki sta jih ratificirala parlamenta obeh držav, ali je to zavlačevanje pogajanj?

Jugoslavija ne popušča! Kdor brani svoje pravice, ta ne popušča in ne sme popuščati. Z ogromnimi žrtvami smo storiли svoj podpis pod Rapalsko pogodbo. Zakaj bi morali pristati k izpremembi te drage pogodbe v našo škodo? Edino Italija, ki se tega sistema poslužuje stalno v svoji zunanji politiki, namreč izsiljevati od nasprotne koncesijo za koncesijo za nič ali za nekaj, kar Italija sploh ne koncedira ali za kako lastno pridobitev, je zmožna, da nam očita greh, da ne popuščamo od svojih pravic. In naša delegacija v Rimu razpravlja o vseh mogočih in nemogočih italijanskih predlogih za izpremembo pogodb — v našo škodo. Ali je sploh moralno, govoriti o popuščanju od določil podpisane pogodbe?

Jugoslavija noče sporazuma! Kdo je doprinesel k pogodbam več žrtve, kdo jih je striktnije izpolnjeval in jih izpolnjuje, medtem ko drugi pogodbenik samo išče priliko, da se ji izbegne in jo izpremeni. Ali imamo koristi od neurejenih razmer na Reki? Mi smo bili zainteresirani na tem kot Italija, da se uredi razmere na Reki ter dobi severni del naše države pristanišče, ki ga sedaj sploh nima. Italiji je sveda vseeno, saj ima svoje pristanišče, Reka ji je le orodje za produciranje »narodnega ponosa«. Nam je sporazum potreben, hočemo ga: to dokazujejo naše dosedanje žrtve.

Jugoslavija noče »pristrčnih« odnošajev z Italijo! Po vsem tem še to. Zanimiva je zveza, v kateri je pred kratkim vznikla ta cvetka italijanske diplomacije. Ena izmed točk italijanskega načrta za sporazum se namreč glasi: »sklene se politična in vojaška konvencija, ki naj vzpostavi najpriskrbnejše odnošaje med obema državama. Po tej vojaški pogodbi se Jugoslavija zaveže, da ne gradi v Jadranu svoje vojne mornarice.« Da, Jugoslavija brez morja, pristanišč, vojne mornarice

in strategične meje, to bi bili po italijanskem okusu »pristrčni odnošaji«. To se je drznila Italija zahtevati danes. Jutri bo zahtevala več. In tako dela v potu svojega obraza za pristrčne odnošaje...

Mussolini je poslal na Reko svojega generala, da vzdržuje »red«, obenem javlja službeno, da to ne izpremeni položaja. Odkod ravno po poteku italijanskega ultimatumu ta velika skrb za »red« na Reki? Ali ne bi bilo primernejše, da skrbi za red reška vlada sama in ne fascio in italijanski general? Kako pa, da mora ravno Italija skrbeti za red v samostojni reški državi. Ali nismo mi ravno toliko ali še bolj zainteresirani na redu na Reki kot pa g. Mussolini? Ali ni naša dolžnost ščititi imetje in življenje naših ljudi v svobodni reški državi? Kako to, da nam italijanska vlada javlja fait accompli? Ali nismo mi ravno tako soustanovitelji samostojne reške države?

Kaj pa zbiranje čet na naši meji, koncentracija artilerije na Snežniku, ali naj nas morda to pridobi za »pristrčne odnošaje«. In pobijanje naših obmejnih stražnikov? In nečloveško trpinčenje naših ljudi v Primorju? Sistematično zatiranje našega jezika, gospodarsko rušenje naših ljudi, moralno ubijanje, preganjanja, poboji, požigi, trpinčenja... Kdo bi mogel naštet vse gorje?

Že pet let naše svobode se pogajamo z Italijo. Vse pogodbe in dogovori veljajo samo v toliko, v kolikor so nam v škodo in Italiji v korist. Vse, dasi tako malenkostne ugodnosti, ki smo jih drago plačali, so neizrabljene, Italija hoče, da se ravno v teh točkah sporazumemo, kar pomeni po naše, da se jim odpovemo.

Danes je zapovednik Reke italijanski general, predsednik reške vlade se potika v pregnanstvu. S tem smo izgubili to, za kar smo žrtvovali Postojno, Idrijo, Vipavo... Žrtvovali smo jih za to, da Italija Reko kratkoma anektira, naša delegacija se pa v Rimu pogaja. Naš zunanji ministri govori, kot ne bi znal šteti do pet, vlada zmajuje z glavami, Nemci in Turki pa odločajo leta 1923. o naši zunanji politiki.

Mi molčimo.

Prišel pa bo čas, ko bomo govorili, pa ne z diplomatskimi notami, predlogi za »pristrčne« odnošaje in pogajanja, ampak na vse drugačen način!

S. B.

Našim naročnikom!

Naročnikom, ki zaostale naročnine še niso poravnali, smo danes vsoto zneska, ki ga dolgujejo listu do 30. t. m., ponovno označili na naslovnem listku in priložili tudi položnice. Upamo, da se bodo cenj. naročniki radevolje odzvali ter najkasneje do 10. oktobra t. l. poravnali zaostalo naročnino. Tistim, ki ne bodo do tega roka izpolnili svoje dolžnosti, bomo list brezpogojno ustavili.

Naročnino je plačati vnaprej, zato prosimo, da izvolijo c. naročniki to upoštevati in plačati poleg označene svote še 12 Din za zadnje četrtletje, t. j. do konca leta 1923.

UPRAVA.

Zahtevajte po vseh restavracijah in kavarnah prvovrstna špeciialna vina v steklenicah tvrdke GJURO VALJAK, Maribor, Grajska klet.

Metode narodne izdajice Hribarja.

Jutro z dne 27. t. m. prinaša: Afera Hribar-Orjuna. Šef policijskega oddelka pri okrajnem glavarnstvu v Celju policijski svetnik dr. Senekovič nam piše: »Odnosno na izvajanja v članku »Afera Hribar-Orjuna«, priobčena v številki »Jutra« 207, osobito pa v pasusu, da mu je (g. Hribarju) policijski ravnatelj doktor Senekovič nujno nasvetoval, da naj z ozirom na razburjenost ljudstva vendar prepove izzivalni »Jagaball«, odgovoril, da tega ne stori, da pusti rajše streljati na naše ljudi — častim se ugotoviti, da izneseni očitki ne odgovarjajo resnici, ker povodom svoje predstavitve pri pokrajinski upravi dne 30. januarja 1923 radi omenjene nemške pesne prireditve, z bivšim g. pokrajinskim namestnikom Ivanom Hribarjem radi njegove službene odsotnosti iz Ljubljane sploh nisem govoril in zato resni isti meni nasproti ni mogel rabiti v citiranem pasusu navedenih, odnosno mu podtaknjenih besedi. Prosim Vas, da blagovolite to mojo ugotovitev v Vašem listu v primerni obliki objaviti, da se zadeva ne bo kolportirala in pogrevala dalje po listih.«

Dne 28. t. m. pa nam je olajšalo »Jutra« delo s sledečim:

»Orjuna in Hribar? Pišejo nam: Kazenski akt deželnega sodišča ljubljanskega, Vr. VII. 291-21., stran 48, a. Dokazovanje: »Priča Ivan Hribar se zakonito zapriše ter izpove, kakor v predpreiskavi z dostavkom: »Res je, da sem ukazal, naj se tudi strelja, če treba.« Prebrano, prav.« — Ne gre torej za to, komu ali kateremu nedolžnemu uradniku je Hribar to ukazal, bistveno je, da je dal ukaz, naj se na domače ljudi strelja tako, kakor so avstrijski vojaki pred 15. leti streljali na nas. In to je mož sam priznal... Sicer je pa iz istega akta razvidno tudi,

da se je mož v avgustu nahajal v inozemstvu »v državnih poslih« in je zato takrat predlagal, naj se razprava predloži. Ne dvomimo, da so ti »državni posli« takratnega bivšega namestnika aktivnega privatnika Hribarja bili zelo važni in da bo ob svojem času tudi ta važnost prišla na dan.«

Ker poznamo g. dr. Senekoviča kot poštenjaka, ki je bil vedno na svojem mestu, upoštevalimo njegovo željo in ne bomo zadevo pretresali na dolgo in široko. Da pa širši javnosti pokažemo kak zvitorepec je Hribar izjavljamo, da trditve g. Senekoviča odgovarjajo resnici. Mi tudi tega nismo trdili, pač pa smo dokazali z Hribarjevo izjavo resničnost naših navedb. Ukaza, da naj se na nacionaliste v Celju strelja, Hribar ni dal pri avdijenci, pač pa neposredno, telefonsko isti večer, ko se je vršila prireditve »Jagabala«. Razume se samo ob sebi, da sedaj Hribar pritiska na ubogo uradniško paro in ji hoče zaviti vrat čez, izdal je uradniško tajnost. Ta brez značajnej se malo briga če uniči človeka, samo da z njim pokrije svojo umazano čast. Povemo pa mu, da je Dr. Senekovič na stvari popolnoma nedolžen, ker smo mi cel pogovor zvedeli od telefonskega organa. Ej ta telefon! Enkrat že, pred davnimi leti Vas je izdal g. agent telefon. Takrat ste klicali vojaštvo na Adamiča in Lundra dne 20. IX. 1908. Ali Vas ne stresa zona ob spominu! Pa Vas ni spametovalo! Starost je norost kaj? —

Javnosti pa, mislimo, ni treba daljšega komentarja in ima Hribar s tem eno blamažo več. Da, da cerkijasko strašilo, z Orjuno ni dobro jagod zobati. Ko pridete v bodoče zopet na sonce starče, se vam bo znova pcedilo maslo po že itak marogastem licu.

Kronika.

Kakšni elementi vodijo vojvodinsko Srnao. Zalostno sliko morale današnjega režima odkrivajo najbolj neprestane škandalozne afere od radikalov ustanovljene in finansirane »Srnao« v Vojvodini. Velikoserbskemu režimu ni šlo v račune idealno delo Orjuna v Vojvodini in ker si vendar ni upal razpustiti organizacije, ker je poleg tega tudi vedel, da bi taka razpustitev nič ne hasnila, je poizkusil doseči uspeh na drug način. Osnoval je iz najtemnejših elementov človeške družbe razbojniške bande, katerim je dal ime Srbska Nacionalna Omladina ali »Srnao«. Eđini namen te tolovajske bande je boriti se proti Orjuni ter jo zatreti. Ti tolovaji so doslej ubili že dva naša člana, enega so zavratno zastropili, več pa so jih ranili in vse to brez kazni, saj so člani te bande celo sami ministri Pašić, Janković in drugi. Toda namera radikalnih hajdukov se ni uresničila, eksperiment se je ponesrečil. Narod, ki uvideva vso strašno nemoralnost srnavških band, se s studom obrača od te zalege in posledica je, da Orjuna uspeva še bolj nego je uspevala poprej. Da bodo tudi naši čitatelji vedeli, kakšni tipi se nahajajo v tej plačani radikalni bandi, hočemo navesti samo par slučajev. V Topoli v Vojvodini je dr. Drago Čeremov, predsednik »Srnao« v Novem Sadu, izposloval zemljišče nekemu dozdnevnu dobrovoljcu Franju Ljeljaku, da osnuje tamkaj Srnao. Čeremov je dobro vedel, kdo in kaj je ta človek, toda ravno radi tega ga je spravil v Topolo. Kmalu po prihodu v Topolo je Ljeljak res osnoval Srnao in postal njen predsednik, toda kmalu na to so tudi že razni trgovci in drugi, ki niso radikali, pričeli dobivati anonimna izsiljevalna pisma, v katerih je neznanec zahteval izročitev večjih denarnih vsot itd. Policija je iskala krivca, toda ni ga mogla najti. Nedavno je dobil tako pismo tudi ravnatelj Topoljske štedilnice, Stevan Vidaković, v katerem se je poleg zahteve po denarju nahajala tudi zahteva, naj v predpisanim roku izvrši samomor, kajti v nasprotnem slučaju bo ubit. G. Vidaković je pozval v Topolo posebnega detektiva iz Subotice, kateremu se je končno posrečilo emuirati pisca v osebi dozdevnega dobrovoljca Ljejljaka, predsednika »Srnao«. Pri tem pa so se razkrile še druge stvari. Predsednik »Srnao« sploh ni bil Slov. ampak Madžar in njegovo pravo ime sploh ni bilo Franjo Ljeljak,

ampak Hubert Lajoš in tudi nikdar ni bil dobrovoljec, ampak nasprotno boljševiški oficir v Madžarski za vlade Bele Kluha in v ruski rdeči armadi. Razen vseh teh zločinov pa je imel mož na vesti še druge. Bil je takoj aretiran in oddan sodišču, kjer pride radi nešteti zločinov pred poroto. Pančevski »Srnaovci« so nedavno oboroženi ponoči napadli župana neke okoliške vasi, ki ni v radikalnih rokah in oropali občinsko blagajno, v kateri je bilo preko 350.000 Din gotovine. Vsa javnost ve, da so bili to člani »Srnao«, samo policija po ukazu od zgoraj roparjev še ni izsledila. To je drugi slučaj. Če bi hoteli naštetii vse slučaje, bi morali izpisati celo številko, mislimo pa, da zadostujeta že ta dva, da bo tudi naša javnost vedela, kakšnih ljudi se današnji režim poslužuje proti naši organizaciji. Kljub vsemu temu pa si upajo Pašić, Janković, Janjić in drugi ministri še biti člani te roparske in zločinske bande, se torej sami priznavajo za tem enakovredne. In taki ljudje vladajo danes našo državo, tisto državo, za katero je preliho svojo srčno kri milijoni poštenjakov in idealistov, za katero smo v avstrijskih ječah trpeli tudi mi. Človeku se jeziho lasje in obhaja ga groza. Komu smo padli v kremplje?

Orjuna pri pogrebu dr. Vladimira Serneca v Mariboru. V soboto, 22. t. m. se je vršil v Mariboru veličasten pogreb prerano umrlega dr. Vladimira Serneca, zaslužnega sokolskega in sploh narodnega delavca na naši severni meji, ki je prostovoljno in brezplačno prevzel tudi zastopstvo naših članov v procesu radi Cirilove tiskarne. Poleg Sokolstva, vojaštva, nešteti korporacij družtev in množice občinstva se je udeležila pogreba tudi Orjuna pod vodstvom oblastnega prapora iz Ljubljane, oblastnega čelnika Dušana Kazimiroviča Podkrajška in predsednika mestne organizacije Radivoja Rehara. Za praporom je korakalo sedem uniformiranih članov, nato pa prva akcijska četa. Na pokopališču se je ob odprtjem grobu poslovil od pokojnika v imenu naše organizacije brat Radivoj Rehar, naglašajoč, da plačajo ob njegovem preranem grobu tudi jugoslovenski nacionalisti, kajti bil je že v svojih mladih dijaških letih predglasnik iste ideje za katero se borimo. Dočakal je osvobojenje, dočakal, da je nad Mariborom zaplapolala jugoslovenska zastava, ni pa mu bilo us-

jeno dočakati notranje ureditve naše države, izmirjenja sprtih bratov in zmage misli jugoslovenskega nacionalizma. Toda uverjen naj bo, da bo Orjuna hodila vedno tako ravno pot, kakor jo je hodil on, dokler ne bo prišla do cilja, do zmage. Prvi naš nastop v kroju in s praporom je vzbujal v Mariboru občo pozornost. Orjuna je položila na grob dr. Serneca tudi lep venec.

60letnica ljubljanskega Sokola. Pozivljamo vse članstvo, da se v največjem številu udeleži proslave šestdesetletnice matičnega društva sokolskega gibanja na jugu. Spored slavnosti: Sobota, dne 29. septembra: Ob pol 20. uri: Slavnostna telovadna akademija v opernem gledališču. Ob 22. uri (po akademiji): Pozdravni večer v veliki dvorani Kazine. — Nedelja, dne 30. septembra: Ob pol 10. uri: Slavnostni občni zbor v telovadnici v Narodnem domu. Ob pol 12. uri: Izpoved po mestu. Ob 15. uri: Ponovitev telovadne akademije v opernem gledališču. Ob pol 20. uri: Slavnostna predstava v opernem gledališču na čast gostom. Predstavo priredi Uprava Narodnega gledališča. Po operni predstavi prijateljski sestanek v restavraciji »Zvezda«.

Čudno, čudo. »Slovenec« je zadnji čas ubral zelo mile strune napram Orjuni. Nas to, odkrito povedano veseli, ker vidimo tudi na tej strani uspehi. Kar se pa tiče njegove nedeljske notice, mu zaupno povemo na uho, da je dr. Žerjav naš član in smo trdno prepričani, če bi bilo pri »Slovencu« in še kje drugje vsaj nekoliko takih poštenjakov in značajev kot je on, potem sploh Orjuna ne bi bilo treba.

V Ljubljani je tič, ki sliši na ime Vogl, po poklicu je inženir, po zaslugi strojnih tovarov in svojega nemškega pokolenja pa ravnatelj I. oddelka strojnih tovarov. Iz njegovega oddelka je bilo v ponedeljek brez pravega vzroka odpuščenih pet livarjev — Orjunašev. Sedaj se pa ta »Vogl« boji, da bi ga kdo naučil frčati!

Krasno zobovje doseže se le pri stalni uporabi »ITO« zobne paste.

Naš pokret.

VELIKI KONGRES ORJUNA.

V smislu zaključka redne seje centralnega odbora od 23. julija t. l. je sklenil direktorij na svoji redni seji z dne 15. t. m. na podlagi čl. 33. statuta, da se vrši letošnji kongres vseh Orjuna v Jugoslaviji 1. novembra v Splitu. Dnevni red se v smislu določil čl. 35. statuta določi naknadno, čim bodo direktoriju doposlani eventualni predlogi, nakaž bo objavljen v glavnem glasilu »Pobeda«.

Pooblastila za kongres v Splitu. V prihodnjih dneh bo razposlalo tajništvo vsem organizacijam formularje za pooblastila, katere naj podpišejo vse organizacije, ki bi ne mogle poslati na kongres svojega lastnega delegata. Vzpričo važnih vprašanj, ki jih ima reševati naš prvi kongres, opozarjamo organizacije na točno izvrševanje gornjega sklepa.

Kongres v Splitu, ki se otvori 1. novembra t. l. v Splitu, bo poleg programatičnega dela naših statutov obravnaval predvsem vprašanje reorganizacije vodstva, ki se po dosednji praksi vsled velike razširjenosti organizacije ni izkazalo za dovolj inicijativno. Mnogo ovir je delalo razvoju tudi dejstvo, da je sedež organizacije v Splitu, to je na periferiji države.

Mariborska in ptujska Orjuna. V zadevi vzpostavitve teh dveh organizacij, katere je razpustil, odnosno jim zabranil delovanje ljubljanski veliki župan Fritz Lukan, je prošli teden interveniral v Beogradu naš oblastni predsednik brat inž. Ferdo Kranjec. Prvotni sprejem pri gosp. ministru notranjih del Miodragu Vujiću ni bil sicer najpripronejši, zakar je gotovo poskrbel g. Lukan s svojimi poročili, a po vsestranskem objasnili dejanskega stanja se je g. minister vendarle uveril, da Orjuna v Mariboru in Ptujih ni nobena razbojniška banda in je obljubil, da v najkrajšem času dovolji zopet poslovanje navedenim dvem organizacijama. Upamo, da bo g. minister svojo besedo v doglednem času tudi izpolnil.

Pričetek predavanj Orjuna v Beogradu. Dne 21. t. m. se je vršilo v Beogradu prvo predavanje Orjuna. Predaval je brat Miodrag Dimi-

trijević, doktorand finančne znanosti o »Politični situaciji kot faktorju ekonomske situacije«. Predavanje je bilo dobro obiskano. Orjuna bo priredila v prihodnjih tednih še celo vrsto javnih predavanj, za katera je dobila prvovrstne predavatelje iz raznih strokov.

Dramatični odsek Orjuna v Beogradu. Beograjska mestna Orjuna je osnovala svoj Dramatični odsek, ki bo priredil predstave v mestu in po deželi. Kot prvo stvar pripravlja odsek Odavićevo igr »Hej Slovani«.

Razvitje prapora oblastnega odbora v Sarajevu. Prihodnji mesec se bo vršilo v Sarajevu slovesno razvitje in blagoslovljenje prapora tamkajšnjega oblastnega odbora združeno z veliko zabavo.

Akademski klub Orjuna v Beogradu. Na beograjski univerzi se osnuje te dni akademski klub Orjuna.

Akademski klub Orjuna Zagreb. Zagrebški akademski klub Orjuna ima svoje prostore v Ilici br. 25, III. Tam naj se zglase tudi novi akademiki, ki pridejo letos v Zagreb in hočejo pristopiti h klubu.

Zbor Orjuna v Leskovcu. Danes v nedeljo, 30. t. m. se vrši v Leskovcu v Srbiji velik zbor Orjuna, na katerem govore delegati beograjskega oblastnega odbora ter se izvoli tudi definitivni mestni odbor.

Razglednice, predstavljajoče ekspedicijo Orjuna na Triglav, žrtve italijanske justice iz Merezig in razvitje prapora Orjuna na Rakeku je založil oblastni odbor. Pozivljamo vse mestne organizacije, da pridno razpečavajo te razglednice, ki so poleg materijalne koristi za organizacijo tudi velike propagandne vrednosti. Razglednice stanejo v nadrobni prodaji 1 Din, za predprodajalce 75 para, za organizacije pa 50 para. Naročajo se pri oblastnem odboru za Slovenijo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna.

V soboto, 6. oktobra ob 8. uri zvečer priredi ljubljanska OR-JUNA v areni »Narodnega doma«

DRUŽABNI VEČER

na katerega se vabijo vse sestre in brate, kakor tudi vsi prijatelji našega pokreta v svrhu medsebojnega spoznavanja. Za zabavo je preskrbljeno. Vstop prost.

Družabni večeri. Število našega članstva je v kratkem obstoju naše organizacije narastlo v razveseljivo število. Še večje je pa tudi število onih, ki z raznih vzrokov še niso naši člani, pač pa so prijatelji našega pokreta. Ker se pa velika večina teh med seboj ne pozna, je sklenila ljubljanska Orjuna, da priredi predstojke zime več zabav v svrhu medsebojnega spoznavanja. Da je to res potrebno se razvidi iz tega, da je slične prireditve zahtevalo že mnogo članov. Poleg tega se bo pa obiskovalcem ob tej priliki nudila dobra, poštna zabava in na ta način dala priljubljenost, da si brez večjih stroškov prikrajšajo dolge zimske večere. Kot je že na drugem mestu razvidno, se vrši prva taka prireditve že v soboto dne 6. oktobra v areni Narodnega doma. Vabimo vse naše članstvo, kakor tudi vse prijatelje našega gibanja, da se tega družabnega večera udeleže v velikem številu. Vstop je seveda prost. Priporočali bi tudi ostalim bratskim Orjunam, da priredijo slične večere, da se na ta način poglobi družabnost med članstvom. Zlasti je to potrebno po večjih mestih in industrijskih centrih.

ČLANOM—GLASBENIKOM!

Prireditveni odsek mestne Orjuna v Ljubljani prosí vse one člane,

kateri igrajo klavir ali vijolino in ki bi hoteli sodelovati na našem prvem zabavnem večeru, da se zglase v društveni sobi (arena) zvečer okrog 8 ure!

V soboto 6. oktobra ob 8. uri zvečer priredi ljubljanska Or-juna v areni »Narodnega doma«

Orjuna v Srbiji. Naš pokret zavzema v zadnji dobi v Srbiji tak razmah, da bo beograjski oblastni odbor v kratkem času zavzemal v pogledu agilnosti eno prvih mest. Dosedaj postoje v njegovem področju mestne organizacije v Kragujevcu, Nišu, Požarevcu, Čačku, Aleksincu, Svilancu, Čupriji, Jagodini, Rekovcu, Senjkovu, Rudniku, Paraćinu, Vranji, Gornjem Milanovcu, Mladencu, Valjevu in Smederevu, poleg tega pa obstoji še 16 poverjeništev, ki se bodo v kratkem preosnovala v samostojne organizacije. Lep razvoj jugoslovenske nacionalne ideje na jugu naše države nam daje najlepši dokaz, da prodira misel Orjuna zmagovito v vseh delih naše države, dasi ne uživamo niti denarnih, niti moralnih podpor političnih strank — kot Hanau, Srnao itd.

Zahtevajte povsod samo »IDES“ antracen črnilo katero je v korist »Jugoslovenske Matice“.

Ljubljenec strojepiscev je edino le »STOEWER“. Zastopstvo Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/I.

Sramolni oder.

MARIAFELD — KRAIN
MOSTE B. LAIBACH

eksistira še vedno za kraljevo poštno upravo v Ljubljani, kakor razvidimo iz dveh svinčevih plomb, doposlanih našemu uredništvu.

Italijanske zavarovalnice. Italijanska zavarovalna družba »Riunione adriatica di sicurtà«, ki ima svoj sedež v Trstu in o kateri je znano, da je z denarjem podpirala italijanske fašiste, ki so upepelili slovenske narodne domove v Primorju, posluje nemoteno naprej in pobira v Sloveniji zavarovalne premije, ker je še vedno dovolj nezavednih Slovencev, ki z denarjem podpirajo tudi italijanski kapital, namesto da bi se oprijeli domačih zavarovalnic.

Tudi nas zanima, katerega oblast je dovolila tej družbi, da si neopravičeno prisvajajo slovenski naslov: »Jadranska zavarovalna družba« in pod tem imenom vara neinformirane in nezavedne Slovence, češ, da je to domač zavarovalni zavod. Če družba nima pravice do slovenskega imena, zahtevamo, da merodajna oblast takoj ukrene potrebne korake, da izgine pod Trančo falsificirano ime in da sme družba poslovati le pod svojim italijanskim imenom, tako, da vsakdo zna s kako družbo ima posla. Druga italijanska zavarovalna družba v Ljubljani je »Assicurazioni Generali«, ki sedaj slepomiši po Ljubljani z imenom »Sava«, s katerim imenom se je s privoljenjem naše vlade nacionalizirala. Ravnatelj te družbe je nemški nacionalist Hans Röger, katerega sin, ki je tudi pri zavarovalnici nameščen, je kot rojen Ljubljančan optiral za Nemško Avstrijo.

Wrigleyjevi žvečilni gumi bonboni (CHEWING GUM)

Z žvečenjem teh prvovrstnih originalnih ameriških gumi bonbonov Wrigley si prihranite mnogo denarja in dosežete sledeče učinke: Pospešuje prebavo. Odstrani slab usni duh. Ščiti telo pred utrudljivostjo in zadržuje silo. Varuje zob pred gnulob in jih obdrži zdrave. Pospešuje slino. Prihrani se alkohol in tobak. — V službi ni dovoljeno kaditi in so torej najboljše nadomestilo, WRIGLEYJEVI ŽVEČILNI GUMI BONBONI.

Debilje se povsod in pri generalnem zastopstvu:

Drogerija „ADRIJA“
LJUBLJANA, Šelenburgova ulica štev. 5.

LJUBLJANA, Mestni trg 5

O. BERNATOVIC

KONFEKCIJSKA TRGOVINA

Slavnostno razvite prapora Orjune Vič-Glince.

Čim ostrejši postajajo napadi sovražnikov na svobodo naše mlade države, tem več je ljudi, ki se zgrinjajo pod prapori organizacije jugoslovanskih nacionalistov. In tako je tudi zadnji napad anacionalnih komunistov pretvoril slavnost razvite zastave Orjune na Viču v veliko manifestacijo državne in narodne misli. V impozantnem sprevedu so krenile dne 23. t. m. naše organizacije izpred Narodnega doma na Vič. Na čelu poleg oblastne prapora iz Ljubljane, Bleda, Šiške, Šoštanja in Rakeka. Sledil je oblastni odbor, uniformirane in neuniformirane akcijske čete ter številno ostalo članstvo. Topovski streli so zagrmeli raz sokolskega doma na Viču, ko je spreved, kateremu se je med potjo pridružila domača akcijska četa, obkrožil lično okrašen oder pred domom. Predsednik Orjune Vič - Glince je pozdravil zbrano članstvo imenom domače organizacije: »Dragi bratje, mile sestre! Kličem Vam dobrodošlico, kot gostom naše organizacije. Prišli ste, da skupno proslavimo praznik, ki je posvečen našemu simbolu, barvam naše nacionalne trobojnice. Odveč bi bilo govoriti o čuvstvih, ki me navdajajo, ko čutim, da je ono, kar nas drži v bratški ljubavi, da je ideja nacionalizma, ki daje našemu pokretu sijaj idealizma, tako jaka, da smemo od nje pričakovati, da spasi naš, od koristolovov zaslepljen narod, ter ga dovede pod svetimi prapori Orjune v boljšo, slavnostno bodočnost. Pred 14 dnevi smo bili navzoči pri razvitu prapora naše posestrime Orjune Rakek. Vse naše misli so bile posvečene takrat našim zaslužjenim bratom onkraj provizoričnih meja. Tudi danes posvetimo naše želje in naša čuvstva svojim mučenikom, ki nosijo na svojih šibkih ramah težak križ na Golgoti. Bratje in sestre! Zgodovina jugoslovanskega naroda pozna nebroj Kalvarij, eno strašnej-

šo od druge, vendar je življenska sila naše nacije vedno znova premagala strašno temo smrti in za vsako Kalvarijo sledi doba pomlajenja, doba idealizma, doba vstajenja. Zato upi in nade naših južnih bratov ne smejo biti prevarani. Seveda bomo mi jugoslovanski nacionalisti oni, ki bomo brez vsake pomoči morali zorati plodno, a trdo grudo. Težko bo delo in zmogli ga bomo le če bomo vedno ohranili svoja, narodu in državi posvečena srca, čista in polna svete ljubezni, ki nas drži danes. Treba bo neomajnega optimizma in nesebičnega idealizma. Treba se nam poglobiti v čudežno kosovsko religijo in junaštvo dobrovoljskih in dobrodružanskih junakov, da bomo dosegli dvig in vzlet našega naroda, da bo zmogel dovršiti ono, kar mi sami, mali otroci velikega časa ne moremo še doseči. Namreč bratstvo vseh treh plemen in ujedinjenje celokupnega jugoslovanskega naroda od Triglava in Soče, do Soluna in Črnega morja. V to, bratje, pomozli bog!»

»Bog Ti pomogao!« je odjeknilo iz strnjene vrste in navdušeni člani so pretresali ozračje, ko je kum, oblastni predsednik inž. Ferdo Kranjec razvil prapor, povdarjajoč trpljenje in boje, ki so bili potrebni, da se je rodila naša svobodna, neodvisna država Jugoslavija. Komaj vstvarjena, napadajo jo z vseh strani. A napadajo jo zaman! Ker kot val se širi naš pokret in naš boj je svet in neizpros. V tem boju nam bodi vedno vodnica nesebično geslo, uvezeno na naših praporih: »Za nacijo!« S tem geslom živimo in umremo! Med sviranjem državne himne in pokanjem topičev so članice pripeljele novi zastavi trak, poklonjen od ženske sekcije, stari prapori pa so se objeli z novo posestrimo v tihi prisegi neomajne zvestobe.

Spreved po Viču in Rožni dolini je zaključil oficijelni del slavnosti.

Videli smo dovolj navdušenja, videli smo pa tudi one, ki so skrivaj izza vogalov srepe gledali na nas, ki so nas hoteli še na predvečer razgnati z motikami. Uvideli so, da smo vojska, ki se ne straši niti rudečih plakatov, niti skritih groženj in skrili so se, da si so dobili ojačenja celo izven Ljubljane. Tako se je slavje, ki ga je zaključila nadvse animirana zabava v sokolskem domu, izvršilo brez pomembnejših incidentov. In kakor se je pomnožilo število praporjev za enega, tako je tudi narasla vera v našo pošteno in sveto stvar.

Dopisi.

Šoštanj. V času po razvitu prapora Orjune v Šoštanju postajajo naši nemčurji-kapitalisti vedno drznejši in nesramnejši. Proti Slovence, ki se drznejo biti v lastni nacionalni državi Sokoli ali celo Jugoslovanski nacionalisti, se obnašajo ti mogotci kot osebno užaljeni in ogorčeni v domišljiji, da jih še vedno ščiti avstrijski orol in da lahko diktirajo drugim politična prepričanja. Medtem ko se skrivajo ti voditelji mogotci sami, pod firmo lojalnega državljanstva, na varnem, organizirajo nezavedno in nahujskano delavstvo pod imenom raznih društev. Očividna posledica tega ščuvanja so vsakonočna ostra izzivanja na vse, kar čuti narodno in državno. Tako se klatijo vsako noč posamezne tolpe, ki kalijo nočni mir, napadajo posamezne pasante, grozijo z orožjem in kričijo: Dol z Orjuno, dol Sokoli, Šoštanj je bil in bo nemški, Tajč mora bit', Heil Schönstein, Auf biks Orjuna, Rauf, kri itd., prepevajo razne izzivalne pesmi kot: »Po Sloveniji smo hodili, Orjuncje, Sokoline smo pobili, dol ž njimi, dol ž njimi, nočemo jih imet', kar jasno dokazuje izvor hujskanja. V svoji podivjanosti se celo spozabijo do protidržavnih in veleizdajniških vzklikov; očividni sad hujskanja in vcepljanja protidržavnih misli od strani njihovih voditeljev in nemčurjskih mogotcev.

Dasiravno strogo disciplinirano članstvo Orjune ni nikdar izzvalo niti odgovarjalo na vsa ta izzivanja, prišlo je do več nasilnih incidentov, ki so končali celo s krvoprelitjem. Tako so zadnji nedeljo, dne 23. septembra t. l. člani tukajšnje »Svobode«, vrnivši se iz okrožnega zleta v Hrastniku, napadli brez vsakega vzroka zavednega Slovence Josipa Čebula in mu z nožem prerezali glavno žilo na levi roki.

Prejšnji šulferajnski učitelj Sepp Wernigg, znani nemčurski zagrizenec in pretepač, sedaj uslužben pri tvrdki Woschnagg & Söhne je javno na cesti in v lokalih v družbi Svobodašev posamezne zavedne Slovence na surov način dejansko napadel. Isti dan se je pripetilo še več podobnih slučajev, kjer podivjana druhal niti ženskam ni prizanesla.

Slični, dnevno se ponavljajoči izpadi ogrožajo že v veliki meri osebno varnost narodnih občanov v Šoštanju.

Z ozirom na ta dejstva naslavljamo na oblasti resen poziv, da si malo natančneje ogledajo tukajšnje nemčursko gnezdo, to zibel rušiteljev državne misli in hujskačev proti narodu in da v najkrajšem času te državi in javnemu redu nevarne elemente iztirajo preko meje.

Pozivljamo tukajšnje delavstvo, da zaslepljeno izpregleda in vidi pravi namen svojih brezvestnih voditeljev, ki ga le samo izkoriščajo in ga v lastnem interesu hujskajo proti slovenskemu narodu, hoteč ga odvrtiti od pravega smotrnega, strokovnega in organizatoričnega dela, ki bi moralo biti usmerjeno v lastno korist proti svojim brezvestnim nemčurjskim kapitalistom tujcem, izkoriščevalcem in pijavkam slovenskega delavstva.

Pozivljamo in to poslednjič naše nemčurske domačine in pritepence, da takoj prestanejo s svojim delom in težnjami, ki očividno smerijo preko mej naše domovine in ki so proti interesom našega naroda. En-

krat za vselej jim pa povemo, da se nismo in ne bomo nikdar pozabili njihovega krivičnega tiranstva.

Orjuna izjavlja, da bo v slučaju nadaljnega izzivanja prisiljena, kot bojna organizacija, vračati vsako nasilje s protinasiljem, na kar opozarjamo naše merodajne oblasti in da vodstvo Orjune v tem slučaju skrajnega silobrana odklanja vsako odgovornost za nastale posledice.

Preluknjače 7 in 8 cm.
THE REX CO., Ljubljana.

Premog
Drva
Oglje

Excelsior - cement
1^a strešna lepenka
najboljši! // najcenejši!

„Impex“
Ljubljana, Krekov trg št. 10
Telefon 70, 349.

Lastnik inž. F. Kranjec.
Odgovorni urednik VI. I. Galzinja.

Pooblaščen dobavitelj vseh uniformskih potrebščin Or. Ju. Na.

PETER CAPUDER, LJUBLJANA

Vidovdanska cesta št. 2.

Zahlevajte brezplačen cenik, navodila za mero in plačilne pogoje.

MODNA TRGOVINA

A. Šinkovic
NASL. K. SOSSLJUBLJANA
Mestni trg 19.
CENE ZMERNE!

OGLEJTE SI

v izložbah oblačilne industrije

A. KUNC, Ljubljana, Gosposka ul. 7

najnovejše raglane

njih nedosežno lepi kroj in nizke cene pri izvrstnem blagu!

A. & E. Skaberne

LJUBLJANA

MANUFAKTURA

in

MODA

Na debelo in drobno!

Autogaraža
autodelavnica

A. THALER

LJUBLJANA

GLINCE 37.

Priporočamo za nakup
pisarniških in šolskih
potrebščin tvrdko

M. Tičar

Ljubljana,

Šelenburgova ulica št. 1
in Sv. Petra cesta.

Odvetnik

dr. Vladimir Knaflič

posluje skupno z dosedanjo
odvetniško pisarno

g. dr. Josipa Klepca

LJUBLJANA

Janeza Trdine ulica št. 8 (blizu sodišča, poleg
„Zveze slovenskih zadrug“.

Telefon št. 575.

Uradne ure: Od pol 9. do 12. dopoldne
in od 3. do 6. popoldne (ob delavnikih).

ZAHVALA.

Za vse dokaze sočutja povodom smrti našega nadvse ljubljene očeta, oziroma soproga, tasta in starega očeta, gospoda

RAJMUND RANZINGER-ja

senioršefa spedijske tvrdke R. Ranzinger

za darovane lepe vence in cvetje, kakor za mnogoštevilno častno spremstvo na zadnji poti izrekamo tem pótém najprisrčnejšo zahvalo.

LJUBLJANA, dne 25. septembra 1928.

Žalujejoče rodbine:

Ranzinger, Pauliczek, Kornig, Dusa.

Jesenice-Javornik. Da kranjska industrijska družba ni bila nikdar v prvi vrsti propagatorjev jugoslovanskega mišljenja, je sicer znano že povsod, a v zadnjem času si dovoljuje take ekstra - vagance, da bo pač v kratkem potreba, da Orjuna poseže malo tja, kjer imajo pošteni ljudje lase, gotovi ravnatelji kranjske industrijske družbe pa smrdljivo maslo. Med nešteti svinjarjami je pa nedvomno nedosegljiva sledeča, za katero nosi odgovornost obratni ravnatelj inž. Bachmann. Dasi je v obratnem pravilniku jasna določba, da mora biti vsak delavec, ki se vrne iz vojaške službe, sprejet na isto mesto, odnosno v isto kategorijo dela, kjer je bil pred nastopom vojaške

službe, nastavlja on delavce, ki so bili pred vojaškim službovanjem zaposleni kot kvalificirani delavci, sedaj po vrnitvi, kot navadne dninarje. Tako je bil V. K. iz Javornika zaposlen kot livar v tovarni od leta 1916. do leta 1921. Tega leta je odšel k vojakom in služil do avgusta letošnjega leta v Valjevu. Ko se je letos vrnil in se zopet prijavil na delo, ga je inženir Bachmann pod vplivom svojih mojstrov Torkarja Fr. in Rudolfa Kočarja nastavlil kot navadnega delavca v kamnolomu. Ta slučaj, ki pa ni edin, nam daje dovolj jasno sliko o poštenosti in socialnem mišljenju vodilnih gospodov kranjske industrijske družbe, ki misli, da je slovenski delavec ustvar-

jen le za izkoriščanje. Ker smo se naveličali apelirati na razna socialna skrbstva in druge oblasti, povemo gospodom, da bo naš nastop v danem trenutku tak, da bodo temeljito občutili, da si naš človek ne pušči kratiti pravic od nobenega, najmanj pa od kakega privandranega nemdurčka. Tudi za Vas, g. Bachmann, bo prišel čas, ko Vas bomo mi pognali z istimi besedami, kot ste Vi nekega koroškega dobrovoljca: »Kjer ste bili do sedaj, tja pa pojdite!«

Mestna Orjuna Zagorje. Prosimo, da vzamete na znanje in priobčite v Orjuni sledečo popravo, na v »Slovincu« z dne 26. IX. izšlo notico, kjer se kratkomalo hoče zopet

blatiti našo čilo organizacijo!

Klerikalni možje so najbrže gledali takrat, ko so videli pri biljaržu »Orjune« skozi 333 krat povečljiva očala. Mi smo izvršili takoj točno preiskavo in dognali, da tukaj ni naša organizacija ničesar kriva. Priporočali bi pa gospodom »Orličem« naj posvetijo pozornost na sprehode nekega častiljivega gospoda in neke njihove pristašnje (ki je baje čila orlica). Tudi to jim priporočamo naj vsaj malo izobrazijo svoje zavržnike uboge komuniste, da ne bodo več vpili »Porka Madona, auf biks Orjunci« tudi kljub njihovim močnim »obrambnim stotnjam«. Če se napadi na nas ne kon-

čajo, bomo pričeli priobčevati roman o preje omenjenem gospodu.

Oblastni odbor je prejel dopisnico brez podpisa:

»Ker je vaš član Ogrin usmrtil mojega prijatelja Ocvirka vam naznanjam, da se bo z enim vašim voditeljem zgodila ravno taka neprilika. Smrt ing. Kranjcu, Tonji in drugim lumpom.«

Mi smo vedno na razpolago, če koga srbi koža!

Iz uredništva: Ker izide današnja številka samo na 4 straneh, smo bili primorani odložiti velik del gradiva za prihodnjič, kar naj naši cenilci, dopisniki blagovolijo oprostiti.

KUVERTA

d. z o. z.

konfekcijska tvornica

LJUBLJANA, VOŽARSKI POT 1

TVORNICA KUVERT

IMA VEDNO V ZALOGI IN IZDELUJE

PO NAROČILU VSE VRSTE KUVERT

!! NA ŽELJO POŠLJEMO VZORCE !!

Zobna pasta
Aikadont

Ustna voda

AUTOMOBILE

kolesa, motorje, pnevmatiko vseh vrst, olja, bencin in druge potrebščine

ima vedno v zalogi

F. Florjancič

LJUBLJANA.

Otroški vozički!

več vrst. DVOKOLESA raznih modelov, največji motorčki ameriškega tipa „EVANS“. Velika zaloga pnevmatike in delov po najnižji ceni. Sprejemamo tudi vsa popravila, emailiranje in poniklanje, „TRIBUNA“ F. B. L. tovarne dvokoles in otroških vozičkov

Ljubljana, Karlovska 4.

Parfums Driay Paris

Ing. V. Nikolič

Kraljev. dvorski liferant

Ljubljana - Moste

Telefon št. 562.

DRAGO SCHWAB

Manufaktura, moda, konfekcija

Ljubljana, Dvorni trg 3

v zalogi posebno angleško i češko sukno, vseh vrst obleke, dežni plašči, usnjeni suknjiči, pelerine, zimniki, raglani etc.

Izdelava oblek v lastnem modernem salonu!

MERAKL

barve, mastila, lake, kit, klej, emalie, čopiče in zajamčeno

čisti firnež

najboljše vrste nudi tovarna

Medić, Rakovec, Zankl

d. z o. z.

Maribor Ljubljana Novisad

podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:

LJUBLJANA-MEDVODE

Večerni učni tečaj za slovensko stenografijo

otvori 5. oktobra na drž. trgovski šoli v Ljubljani nadzornik RUDOLF BINTER, bivši učitelj stenografije na tukajšnji trgovski šoli. Prijave in informacije do 4. oktobra: Hrenova ulica 13/1 od 3. do 5. ure popoldne.

KOLESA

NAJBOLJŠA NUDI

J. GOREC

LJUBLJANA

PALACA LJ. KRED. BNK

SLOGRAD

Slovenska gradbena in industrijska d. d.

Tel. inter. 180. Tel. inter. 180.

Tehnična pisarna LJUBLJANA, Spodnja Šiška, Frankopanska ulica 151.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj. Specialiteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovod.

Zastopa: Patent Dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložki za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, „silo“-mostovih in podobno). Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov. Parna žaga.

Carinsko-Posredniški-Bureaux Podružnice

Uvoz **GROM** izvoz

Centrala LJUBLJANA Kolodv. ul. 41.

Zagreb, Maribor, Jesenice, Boh. Bistrica, Čakovec, Radek.

IVAN ZAKOTNIK

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Dunajska c. 46. Tel. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostreža za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga.

Tovarna furnirja.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno-ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.

Gradbeno podjetje

ING. DUKIČ IN DRUG

Ljubljana

Bohoričeva 24

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA HEDŽET & KORITNIK

LJUBLJANA, Frančiškanska ulica šte. 6.

BRZOJAVI: HEDŽET.

TELEFON ŠTEV. 75.